

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

16 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători:

Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Mușinschi Valeriu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Mușinschi împotriva Universității Libere Internaționale din Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și obligarea eliberării carnetului de muncă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2013,

C O N S T A T Ă :

La 03 august 2011, Valeriu Mușinschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Galben, rectorul Universității Libere Internaționale din Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că el a fost ales prin concurs și încadrat în postul de profesor al Catedrei Tehnologii Informaționale și Calculatoare pe un termen de 5 ani prin Ordinul nr. 102 din 29 iunie 2006.

Menționează că pe parcursul anilor de studii 2009-2010 și 2010-2011 rectorul Universității Libere Internaționale din Moldova, academicianul Andrei Galben nu a respectat Legile de salarizare nr. 355-IV din 23 decembrie 2005, nr. 807 (pct. 7,9) din 07 decembrie 2009, nr 381 din 13 aprilie 2006, art. 131 alin. (4), art. 134 alin. (1), alin. (2) lit. b), art. 136 alin. (1), (3), (4), art. 142 alin. (3) Codul muncii, Convenția Colectivă (nivel național) nr. 9, Codul cu privire la știință și inovare nr. 259-XV din 15 iulie 2004, iar împreună cu specialistul principal al Secției Resurse Umane ULIM A. Botnaru se fac vinovați de încălcarea prevederilor art. art. 1, 3, 4, 9, 10, 45-46, 48, 49 alin. (1) lit. i), alin. (3), art. 56 alin. (3), art. 65 alin. (1), (2), (3), art. 66 alin. (2), art. 129 Cod civil, art. 24 al Regulamentului cu privire la ocuparea posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior, cu privire la angajarea în post și eliberarea documentelor care atestă aceasta, stabilirea salariului tarifar incorect, neglijența vechimii în muncă 30% (stagiul de muncă este de 57 ani și sporul de grad științific (dr. hab.), și refuzul acordării sporului de 5 % pentru îndrumarea grupei academice .

Invocă că nerespectarea normelor prevăzute de aceste acte legislative s-au soldat cu daună materială a salariului lui de dr. hab. prof. pe parcursul numai a 2

ani de studii 2009-2011 în sumă de 34944 lei, prejudiciul impozitului pe venit de 7 %, prejudiciul Asigurării Fondului Social de 6 % și prejudiciul Asigurării Asistenței medicale de 3,5 %.

La fel, susține că i-a fost cauzată daună morală.

În acest sens indică refuzul pe parcursul a unui an de studii de a elibera al doilea exemplar al Contractului individual de muncă și Ordinului de angajare în post, astfel, nepermițându-i posibilitatea de a se familiariza cu mărimea salariului, transferul fără acordul și informația lui din postul de profesor în postul de asistent care contravine legislației și i-a afectat imaginea lui de profesor cu stagiu de 57 ani.

Menționează că Secția Resurse Umane refuză să-i prezinte Ordinele de transfer și Ordinele de angajare în post pe anii de studii 2009-2010 și 2010-2011.

Mai indică că lipsa de acces la informația cu privire la transferul lui din postul de profesor în postul de asistent se referă nu doar la el, dar și a Decanatului facultății și colegilor de facultate (a catedrelor). La adresarea lui în decanatul facultății (24 iunie 2001), decanul conf. dr. Iu. Dubcovețchi a declarat prompt și imediat că a aflat despre acest fapt acum câteva zile luând cunoștință în Secția Resurse Umane cu procesul-verbal insinuat de către rectorul A. Galben în mod de urgență.

Susține că cereri de explicare a datei și circumstanțelor de transfer din postul de profesor în postul de asistent au fost expediate imediat, la 24 iunie 2011 rectorului Universității Libere Internaționale din Moldova A. Galben, Prim vice-rectorului A. Guțu și decanului facultății conf. dr. Iu. Dubcovețchi, dar răspuns a primit numai de la Iu. Dubcovețchi.

Invocă obrăznicia și cruzimea cu care a procedat A. Galben la diminuarea ilegală a salariului profesorului universitar până la 1 285 lei/lună, care nici măcar nu admite achitarea facturilor de întreținere.

Afirmă că interzicerea de participare la dezbaterile subiectului din ordinea de zi în cadrul ședinței Senatului din 29 iunie 2011 i-a provocat daună morală prin faptul că intervenția rectorului a avut loc public, în prezența membrilor Senatului-colegilor de lucru în universitate.

Astfel, rectorul A. Galben este învinuit de fals în activitate, abuz de putere și uz de fals, activități care sunt condamnabile prin lege.

Susține că încercarea din partea lui de a soluționa în mod prealabil litigiul, prin prezentarea personală de către el a demersului din 31 mai 2011, rectorului acad. A. Galben (demers care nu s-a dorit să fie înregistrat în mod oficial) s-a soldat cu crearea ad-hoc a unei Comisii din 5 persoane, obligația cărora a fost adunarea urgentă a materialelor compromițătoare la adresa lui.

Indică că activitatea Comisiei s-a soldat cu compunerea unui proces-verbal prin utilizarea materialelor prezentate de două persoane: șeful Departamentului Control al al procesului de educație S. Parmacli (care inițial nu a fost inclusă în componența Comisiei și care și-a adus aportul principal prin prezentarea materialelor dubioase și contabilul O. Popova, care a confirmat doar că salariul a fost calculat și achitat corect, deși anterior la 12 aprilie 2011, când el personal s-a adresat contabilului-principal L. Bodean, care a confirmat cifra de 1 539 lei/lună) cifră cu totul alta decât cea din procesul-verbal.

Menționează că făcând cunoștință la 28 iunie 2011 cu conținutul procesului-verbal al Comisiei nominalizat și-a exprimat în scris dezacordul pe foile acestuia, fapt ce s-a soldat cu „uitarea imediată a procesului-verbal” din partea rectorului.

Însă el a aflat că 2 ani în urmă a fost transferat ilegal în postul de asistent, și angajat în acest post cu un salariu total de 1 700 lei/lună, care nu corespunde cu salariul total de 1 539 lei/lună, care i-a fost comunicat lui de către contabilul-șef la 12 aprilie 2011 și care corespunde salariului lui brut de 1 285 lei primit pe parcursul a 2 ani.

Consideră că încercarea rectorului de a soluționa prejudiciul cauzat prin invitația personală a lui din 04 iunie 2011 la dialog a demonstrat că dînsul nu intenționează să repare dauna materială expusă în cererea (Demers) din 31 mai 2011.

Solicită repararea daunei salariale pe anii de studii 2009-2010 și 2010-2011 în sumă de 18 600 lei (anul de studii 2009-2010)+2876 (inflația)+13368 (anul de studii 2010-2011)=34944 lei (rata inflației anilor 2009-2011 este 8 %), achitarea de către Universitatea Liberă Internațională din Moldova (acad. A. Galben) cu titlu de daună către Bugetul de Stat (7 %), Asigurarea Fondului Social (6 %), Asigurarea Asistenței medicale (3,5 %), obligarea rectorului Universității Libere Internaționale din Moldova acad. A. Galben să achite dauna morală cauzată profesorului universitar dr. hab. V. Mușinschi, cauzată pe parcursul anilor de studii 2009-2011 în suma de 80000 lei, dispunerea rectorului Universității Libere Internaționale din Moldova de a demisiona din funcție Specialistul principal al Secției Resurse Umane A. Botnaru pentru nerespectarea intenționată a legislației și comportament inadmisibil cu profesorii la locul de muncă-instituție de învățământ superior, eliberarea imediată a carnetului de muncă a lui conform cererii depusă de el, obligarea rectorului Universității Libere Internaționale din Moldova acad. A. Galben să achite daunele sus-menționate concomitent cu eliberarea lui din funcția de profesor titular.

La 17 noiembrie 2011 Valeriu Mușinschi a depus cerere de chemare în judecată modificată împotriva Universității Libere Internaționale din Moldova, prin care a solicitat dispunerea executării de către Universitatea Liberă Internațională din Moldova a achitării imediate a daunei materiale, provocate pe parcursul anilor de studii 2009-2011 în suma de: 36750 lei (salariul neachitat)+3389 (inflația pe anii 2009-2011)=40139 lei și obligarea Universității Libere Internaționale din Moldova să achite daună de imagine și morală profesorului universitar V. Mușinschi în sumă de 80000 lei.

În susținerea cererii reclamantul a menționat că analiza materialelor prezentate în instanță de către reprezentantul Universității Libere Internaționale din Moldova i-a permis stabilirea următoarelor fraude materiale, prejudiciu de imagine și moral, provocate de către pârât pe parcursul anilor de studii 2009-2010 și 2010-2011, fapt ce a condus la modificarea volumului daunei materiale și a cererii de recuperare.

Indică că în septembrie 2009, fără acordul lui (cel puțin fără a-l informa), el a fost transferat din postul (în care a fost ales prin concurs în anul 2006) de profesor în postul de lector-asistent (ce contravine prevederilor Regulamentului cu privire la ocuparea posturilor didactice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1265 din 16 noiembrie 2004 și diminuat salariul tarifar de la 2400 lei la 1700 lei (01 septembrie 2009-31 decembrie 2010) și de la 2700 lei la 1360 lei (01 ianuarie 2011-31 august 2011), încălcându-se flagrant prevederile legilor de salarizare: Legea nr. 355-IV din 2005, Legea nr. 381 din 2006, Legea nr. 807 din 2009.

La calculul salariului lunar nu au fost respectate prevederile legilor existente ale RM cu privire la obligativitatea angajatorului de a ține cont de existența următoarelor 3 sporuri: spor vechime în muncă 30 % (are stagiul de muncă 57 ani), spor de grad științific 700 lei/lună (dispune de grad științific Dr. hab.), spor de conducător al grupei studențești 5 % (a îndeplinit funcția de conducător al gr. CR-12 (anul 2009-2010) și conducător al gr. TI-11 (anul 2010-2011)).

Afirmă că sumele specificate în Certificatul pentru salariul lui V. Mușinschi, prezentat instanței de către pârât în ultima ședință din 07 noiembrie 2011, sunt diminuate și nu corespund datelor Extraselor bancare (eliberate de „Eximbank” și BC „Moldincombank” SA), ultimele fiind sumele achitate de către pârât (anexa 16).

Susține că comportamentul obraznic și fraudulos al unor angajați ai Universității Libere Internaționale din Moldova (A. Botnaru, S. Parmacli, O. Halabudenco) în frunte cu rectorul A. Galben, exprimat prin transferul ilicit și rușinos al lui din postul de profesor în postul de lector-asistent, batjocura la care a fost supus prin refuzul de a-i elibera pe parcursul a unui an întreg (după 15 adresări în Secția Resurse Umane și anticamera universității și adresarea prin poștă) copiile Contractului individual de muncă și al Ordinului de angajare în post pe anul de studii 2010-2011, fapt ce contravine prevederilor art. art. 48, 49 alin. (1) lit. i), alin. (3), art. 56 alin. (3), art. 65 alin. (1), (2), art. 67 Codul muncii, precum și a informației, în baza căreia el a fost transferat dintr-un post în altul, i-au provocat prejudiciu de imagine și daună morală de 80000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 aprilie 2012 a fost respinsă acțiunea.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a invocat prevederile art. 1 al Legii nr. 355 din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar și art. 56 alin. (1) Codul muncii, menționând că invocarea Legii 355 nu este relevantă, deoarece reclamantul a activat într-o instituție de învățământ privată în baza contractelor individuale de muncă, care au reglementat relațiile de muncă între angajator și angajat. Instanța a mai statuat că argumentele privind transferarea ilegală în funcția de lector asistent nu pot fi reținute, deoarece, după transferare, reclamantul a continuat să activeze în cadrul ULIM și chiar a semnat un nou contract de muncă. Totodată, a menționat că reclamantul nu a solicitat anularea ordinului de transfer.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2012 a fost respins apelul declarat de Valeriu Mușinschi și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2012 a fost admis recursul declarat de Valeriu Mușinschi, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2013 a fost respins apelul declarat de Valeriu Mușinschi și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate. Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

La 07 mai 2013, Valeriu Mușinschi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, anularea deciziei contestate,

obligarea pârîtului să achite reclamantului prejudiciul salarial pentru anii de studii 2009-2011, cauzat de transferul ilegal și nerespectarea legislației de salarizare (Hotărârii Guvernului nr. 381 din 13 aprilie 2006), care constituie 43671 lei=36850 lei (diferența salarii)+8 % (inflația 2 ani), în legătură cu reținerea termenului de recuperare a prejudiciului salarial de 59 %, cauzat de fraudele pârâtului pe parcursul anilor 2010-2013 conform prevederilor art. 330 alin. (3) Codul muncii solicită obligarea ultimului de a achita lui plata suplimentară de 0,1 % din suma prejudiciată de 36850 lei pe perioada de 3 ani (2010-2013), total $36850 \times 0,1 \% \times 365 \times 3 = 40296$ lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 80000 lei și restabilirea lui în funcția de profesor universitar prin cumul conform ordinului de transfer nr. 95-c din 05 iulie 2011 și cererii (Anexa 13, anexată la dosar) și dispunerea achitării salariului (în valoarea salariului mediu a unui profesor universitar cu norma didactică medie de 0,87 pentru anul de studii 2011-2013, conform prevederilor art. 10 lit. p), art. art. 329 și 330 alin. (1) lit. a) Codul muncii și art.13 al Legii cu privire la veteran, indicând că suma salariului este $2745 \times 36 = 98820$ lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești, considerându-le ilegale și că acestea pot fi caracterizate ca încălcarea principiului de imparțialitate a judecătorilor.

În speță, recurentul a reiterat argumentele expuse atît în cererea de chemare în judecată, cît și în cererea de apel.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială

sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de Mușinschi Valeriu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Mușinschi Valeriu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mușinschi Valeriu, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Mușinschi împotriva Universității Libere Internaționale din Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și obligarea eliberării carnetului de muncă.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea